

NORGES HØYESTERETT

Den 3. februar 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Bull, Falch og Bergh i

HR-2021-202-U, (sak nr. 20-187149STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Benny Solheim)

mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

K J E N N E L S E O G B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke fra domfelte over lagmannsrettens dom i en sak om seksuell handling med barn under 16 år, jf. straffeloven § 304.
- (2) Ved tiltalebeslutning 31. oktober 2019 ble A satt under tiltale for overtredelse av straffeloven § 304. Grunnlaget er beskrevet slik i tiltalen:

«Ved flere anledninger i perioden fra høsten 2018 til 28. april 2019 i X og/eller andre steder, befølte han, uten samtykke, B f. 00.00.2003 på brystene og på lårene, samt forsøkte å kysse henne.»
- (3) Alta tingrett avsa 7. mai 2020 dom der tiltalte ble frifunnet både for straffekravet og for kravet om oppreisningserstatning. Dommen ble avsagt under dissens, idet fagdommeren mente at det var grunnlag både for straff og oppreisningserstatning.
- (4) Påtalemyndigheten anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet.
- (5) Hålogaland lagmannsrett avsa 19. november 2020 dom med slik domsslutning:
 - «1. A, født 00.00.1990, dømmes for overtredelse av straffeloven § 304 til fengsel i 60 – seksti – dager.
 2. A, født 00.00.1990, dømmes til – innen to uker fra forkynnelse av dommen – å betale 30 000 – trettitusen – kroner i oppreisningserstatning til B.
 3. Sakskostnader idømmes ikke.»
- (6) Lagmannsrettens dom er også avsagt under dissens. En av meddommerne mente at det ikke i tilstrekkelig grad var bevist at tiltalte hadde forholdt seg som beskrevet i tiltalen.

- (7) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen, lovanvendelsen, straffutmålingen, bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og det sivile kravet. Det er blant annet anført at lagmannsretten begikk en saksbehandlingsfeil da den tillot at fornærmede forklarte seg ved fjernavhør i stedet for personlig oppmøte.
- (8) *Påtalemyndigheten* har i korte trekk anført at anken ikke kan føre frem, og at den bør nektes fremmet.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A ble frifunnet i tingretten, men domfelt i lagmannsretten. Han har derfor ankerett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Anken kan da bare nektes fremmet dersom utvalget enstemmig finner det klart at anken ikke vil føre frem. En eventuell ankenektelse må begrunnes, jf. straffeprosessloven § 323 andre ledd andre punktum.
- (10) Tiltalte har krysset av for at anken også gjelder bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Anke til Høyesterett kan ikke grunnes på feil ved bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, jf. straffeprosessloven § 306 andre ledd. Utvalget finner det derfor enstemmig klart at anken må avvises for så vidt gjelder denne ankegrunnen.
- (11) Anken retter seg videre mot lagmannsrettens saksbehandling. Det var fornærmedes forklaring som var det avgjørende beviset mot A. Et tilrettelagt avhør foretatt av fornærmede i henhold til straffeprosessloven § 239 første ledd ble avspilt i retten, og i tillegg avga hun forklaring direkte for lagmannsretten gjennom et fjernavhør. Saksbehandlingsanken retter seg mot lagmannsrettens beslutning om å tillate fjernavhør fremfor å innkalle fornærmede til å forklare seg for retten ved fysisk oppmøte, gitt den betydning fornærmedes troverdighet hadde i saken.
- (12) Grunnen til videoavhøret var at fornærmede på dette tidspunktet bodde på Y og ønsket å unngå reisen tur/retur Y–Z på grunn av smittevern hensyn. Lagmannsretten godtok dette i medhold av midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 47 om tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 mv. § 3. Denne bestemmelsen tillater fjernavhør dersom det er «nødvendig og ubetenkelig». Lagmannsretten begrunnet beslutningen på følgende måte:
- «Fjernavhør anses nødvendig av smittevern hensyn for at fornærmede skal slippe å reise Y – Z tur/retur. Fjernavhør anses også ubetenkelig idet fornærmede allerede er avhørt ved tilrettelagt avhør. Sakens karakter og siktedes rettigheter taler heller ikke mot at fornærmede avhøres ved fjernavhør idet fornærmede på grunn av sin alder normalt ikke skal gi personlig forklaring under ankeforhandlingen. Siktedes rettigheter blir her bedre ivaretatt enn i normalsituasjonen hvor fornærmede verken møter eller gir personlig forklaring.»
- (13) Ankeutvalget er enig med lagmannsretten i at man i et tilfelle som dette må vurdere om fjernavhør er ubetenkelig på bakgrunn av lovens normalordning for den aktuelle situasjonen. Fjernavhøret ble foretatt som videoavhør. Det var altså mulig for retten og dens aktører å se fornærmedes reaksjoner på de spørsmålene som ble stilt. Slik ankeutvalget ser det, begikk lagmannsretten ikke en saksbehandlingsfeil ved å tillate at fornærmede avga tilleggsforklaring ved bruk av videoteknologi under de rådende forhold.
- (14) Anken retter seg videre mot lagmannsrettens lovanvendelse og straffutmåling, uten at anken på disse punktene er nærmere begrunnet.

- (15) Lagmannsretten fant det bevist at A hadde befølt fornærmede på brystene og på lårene, samt forsøkte å kysse henne. Fornærmede hadde da ennå ikke fylt 16 år. Det er åpenbart at dette rammes av straffeloven § 304 om seksuell handling med barn under 16 år.
- (16) Straffen ble satt til fengsel i 60 dager. Lagmannsretten bemerket at selv om handlingene ligger i det nedre sjikt av hva som rammes av straffeloven § 304, dreier det seg om flere handlinger foretatt over noe tid, og det hele bærer preg av utnyttelse av en jente som i utgangspunktet var sårbar. Lagmannsretten kom videre til at det ikke var rom for samfunnsstraff i dette tilfellet. Ankeutvalget mener det er klart at en ankebehandling i Høyesterett ikke vil lede til en mildere straff. Det vises i denne forbindelse til HR-2011-2037-U, der en straff på fengsel i 120 dager ikke ble ansett som for streng, rett nok for et forhold som må anses som grovere enn dette.
- (17) Høyesteretts ankeutvalg finner det på denne bakgrunn enstemmig klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Ettersom ankeutvalget enstemmig også finner at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, gis det ikke samtykke til ankebehandling, jf. § 323 første ledd andre punktum.

S L U T N I N G

Anken over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet avvises.

Anken over straffekravet for øvrig nektes fremmet.

Ingvald Falch
(sign.)

Henrik Bull
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)